

ประมวลจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐสภา

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้ในการจัดทำประมวลจริยธรรมขององค์กรกลางบริหารงานบุคคลของหน่วยงานราชการของรัฐสภาให้นำมาตรฐานทางจริยธรรมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ไปใช้ประกอบการพิจารณาจัดทำประมวลจริยธรรมด้วย เพื่อให้การจัดทำประมวลจริยธรรมในภาครัฐมีมาตรฐานทางจริยธรรมในระดับเดียวกัน และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนดให้มาตรฐานทางจริยธรรมของข้าราชการรัฐสภา ให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมที่ ก.ร. กำหนด

เพื่อให้การรักษาจริยธรรมและการขับเคลื่อนจริยธรรมของหน่วยงานราชการของรัฐสภาเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ และสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๑๕ (๒) และ (๕) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ก.ร. จึงกำหนดให้มีประมวลจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐสภา ไว้ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑ ประมวลจริยธรรมนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิก

(๑) ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๔

(๒) ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

ข้อ ๓ ในประมวลจริยธรรมนี้

“ประมวลจริยธรรม” หมายความว่า ประมวลจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐสภา

“กรรมการจริยธรรม” หมายความว่า กรรมการในคณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการ สังกัดรัฐสภา

“หัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา” หมายความว่า เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เลขาธิการวุฒิสภา หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา

“ข้าราชการรัฐสภาสามัญ” ให้หมายความรวมถึง พนักงานราชการและลูกจ้างของส่วนราชการ สังกัดรัฐสภา

“บุคคลในวงงานรัฐสภา” หมายความว่า บุคคลผู้ปฏิบัติหน้าที่ในวงงานรัฐสภาที่ได้รับการแต่งตั้งตามระเบียบรัฐสภาหรือประกาศรัฐสภาว่าด้วยการแต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา ซึ่งออกตามความในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา และรวมถึงบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานในลักษณะเดียวกันตามประกาศสภาผู้แทนราษฎรหรือประกาศวุฒิสภา

ข้อ ๔ ประมวลจริยธรรมนี้ให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการรัฐสภาสามัญ พนักงานราชการและลูกจ้างของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา กรรมการข้าราชการรัฐสภา อนุกรรมการข้าราชการรัฐสภา ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง และบุคคลผู้ปฏิบัติหน้าที่ในวงงานรัฐสภาที่ได้รับการแต่งตั้งตามระเบียบรัฐสภาหรือประกาศรัฐสภาว่าด้วยการแต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา ซึ่งออกตามความในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา และรวมถึงบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานในลักษณะเดียวกันตามประกาศสภาผู้แทนราษฎรหรือประกาศวุฒิสภา

หมวด ๒

จริยธรรมข้าราชการรัฐสภาสามัญ

ส่วนที่ ๑

จริยธรรม

ข้อ ๕ ข้าราชการรัฐสภาสามัญพึงปฏิบัติตนเพื่อรักษาจริยธรรม ดังนี้

(๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยการแสดงออกถึงความภูมิใจในชาติและรักษาผลประโยชน์ของชาติ ปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ เคารพในความแตกต่างของการนับถือศาสนา ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย และเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

(๒) ซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา ตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ ไม่แสดงออกถึงพฤติกรรมที่มีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความพร้อมรับการตรวจสอบและรับผิดชอบ มีจิตสำนึกที่ดี โดยคำนึงถึงสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน และเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

(๓) กล้าตัดสินใจและยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม กล้าคัดค้านในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง กล้าเปิดเผยหรือรายงานการทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ ใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่ โดยปราศจากอคติ และไม่ยอมกระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมเพียงเพื่อรักษาประโยชน์หรือสถานภาพของตนเอง

(๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน เสียสละ มีจิตสาธารณะ สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการ ขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม และไม่ประกอบกิจการหรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์อันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตน

(๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ ประสิทธิภาพ และคุณภาพของงาน ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็ว ทันต่อเวลาและสถานการณ์ คำนึงถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของรัฐ รักษามาตรฐานการทำงานที่ดี พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม เชื่อมั่นในระบบการทำงานเป็นทีม ให้บริการแก่ประชาชนด้วยความเต็มใจ และเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง

(๖) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติโดยการใช้ ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจสังคม และต้องรักษาความเป็นกลางทางการเมืองโดยไม่อาศัย ตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งอาจมีลักษณะเป็นการให้ทุนให้โทษแก่นักการเมืองและพรรคการเมือง

(๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ พึงปฏิบัติตนให้เป็น ที่เชื่อถือศรัทธาแก่ประชาชน ปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน ไม่อ้างหรือ ใช้อำนาจโดยปราศจากเหตุผล ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่ายโดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พระบรมราโชวาท หลักคำสอนทางศาสนามาใช้ และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการเคารพ กฎหมายและมีวินัย

ส่วนที่ ๒

องค์การขับเคลื่อนจริยธรรม

ข้อ ๖ ก.ร. มีหน้าที่กำกับ ดูแล และติดตามให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม อย่างทั่วถึงและจริงจัง โดยมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) กำหนดนโยบาย กลไก กฎระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อขับเคลื่อนประมวลจริยธรรม และกำหนดมาตรการเพื่อใช้ในการบริหารทรัพยากรบุคคล

(๒) กำกับ ติดตาม และดูแลการดำเนินการตามประมวลจริยธรรมและกระบวนการรักษาวินัยของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

(๓) คຸ້ມครองและประกันความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมของคณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา และกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

(๔) คຸ້ມครองข้าราชการรัฐสภาสามัญซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างตรงไปตรงมามีให้ถูกกลั่นแกล้งหรือใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม

(๕) ติความ และวินิจัยชี้ขาดปัญหาอันเกิดจากการใช้ประมวลจริยธรรมนี้

(๖) ดำเนินการอื่นตามประมวลจริยธรรมนี้

ข้อ ๗ ให้ประธานรัฐสภาแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการจริยธรรม ซึ่งหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภาาร่วมกันพิจารณาเสนอจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์โดยได้รับความเห็นชอบจาก ก.ร.

(๒) กรรมการจริยธรรมซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ผู้อำนวยการสำนัก ผู้บังคับบัญชาส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภาในส่วนราชการสังกัดรัฐสภาตามประกาศรัฐสภาว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการภายในของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา โดยให้เลือกกันเองส่วนราชการละสองคน

(๓) กรรมการจริยธรรมซึ่งเลือกจากข้าราชการรัฐสภาสามัญ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาละสองคน ตามวิธีการที่แต่ละส่วนราชการสังกัดรัฐสภาเห็นสมควร

(๔) กรรมการจริยธรรมผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสองคน ซึ่งหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภาาร่วมกันพิจารณาเสนอจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์โดยได้รับความเห็นชอบจาก ก.ร.

ให้ ก.ร. แต่งตั้งผู้บังคับบัญชากลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาคนหนึ่งเป็นเลขานุการ และอีกคนหนึ่งเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการจริยธรรมต้องเป็นผู้มีความประพฤติดี ไม่มีความเสื่อมเสียหรือบกพร่องทางศีลธรรม มีประวัติทางการเงินที่ดี ไม่มีประวัติเสื่อมเสียเรื่องการลวงละเมิดทางเพศ ไม่เคยถูกร้องเรียนเกี่ยวกับเรื่องของผลประโยชน์ ไม่เคยถูกลงโทษทางวินัย และเป็นผู้มีเกียรติเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกตาม (๑) และ (๔) หากเคยดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ต้องพ้นจากการดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการจริยธรรมในตำแหน่งใด ถ้ากรรมการจริยธรรมที่เหลืออยู่นั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งให้คณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาประกอบด้วยกรรมการจริยธรรมที่เหลืออยู่

ข้อ ๘ กรรมการจริยธรรมมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

ให้กรรมการจริยธรรมที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะแต่งตั้งกรรมการจริยธรรมใหม่

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการจริยธรรมแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการจริยธรรมที่ได้รับแต่งตั้งมีวาระอยู่เท่ากับวาระที่เหลืออยู่

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการจริยธรรมว่างลงก่อนครบวาระ ให้ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาดำเนินการสรรหาตำแหน่งกรรมการจริยธรรมแทนตำแหน่งที่ว่างให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน ถ้าวาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยยี่สิบวัน จะไม่ดำเนินการสรรหากรรมการจริยธรรมตามข้อ ๗ แทนตำแหน่งที่ว่างนั้นก็ได้

กรรมการจริยธรรมซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ข้อ ๙ คณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภามีหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำ สอดส่อง ดูแล และส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ ติดตาม และประเมินผลการขับเคลื่อนงานด้านจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา โดยมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) วางระเบียบเพื่อกำหนดการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การใช้บังคับประมวลจริยธรรม

(๒) ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับนโยบาย แผนปฏิบัติการส่งเสริมจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

(๓) เผยแพร่และปลูกฝังจริยธรรมให้เป็นที่รับทราบอย่างกว้างขวางทั้งในหมู่ข้าราชการรัฐสภาสามัญและประชาชน

(๔) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการพัฒนาจริยธรรม การนำพฤติกรรมทางจริยธรรมของหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ผู้บังคับบัญชา และข้าราชการรัฐสภาสามัญ ไปใช้ในกระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคลในส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

(๕) ส่งเสริมและยกย่องส่วนราชการสังกัดรัฐสภา หัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ผู้บังคับบัญชา และข้าราชการรัฐสภาสามัญ ที่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างจริงจัง

(๖) สอดส่อง ดูแลให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมในส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ในกรณีที่มีข้อสงสัยหรือมีข้อร้องเรียนว่ามีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ ไม่ว่าจะ เป็นกรณีที่มีการกล่าวหาโดยตรงต่อคณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา หรือคณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา มีข้อสงสัยเอง หรือได้รับเรื่องจากหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภา แล้วแต่กรณี ให้ดำเนินการตรวจสอบการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมดังกล่าว แล้วเสนอให้หัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภา แล้วแต่กรณี พิจารณา

(๗) ติดตาม ประเมินผลการขับเคลื่อนงานด้านจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

(๘) คຸ້ມครองและประกันความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมของกลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

(๙) คຸ່ມครองข้าราชการรัฐสภาสามัญซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างตรงไปตรงมา มิให้ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมต่อข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้น

(๑๐) พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาอันเกิดจากการใช้บังคับประมวลจริยธรรมนี้ในส่วนราชการ สังกัดรัฐสภา เมื่อได้วินิจฉัยแล้วให้ส่งคำวินิจฉัยให้ ก.ร. ภายในสามสิบวัน ถ้า ก.ร. มิได้วินิจฉัย เป็นอย่างอื่น ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ ก.ร. รับเรื่อง ให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรม ของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา เป็นที่สุด

(๑๑) ส่งเรื่องให้ ก.ร. พิจารณาวินิจฉัยในกรณีที่เห็นว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องสำคัญและยังไม่มี คำวินิจฉัยของ ก.ร. หรือคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม

(๑๒) ประมวลการตีความและวินิจฉัยปัญหา อันเกิดจากการใช้บังคับประมวลจริยธรรมนี้ทุกปี และเผยแพร่ให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญทราบ เพื่อยึดถือและเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

(๑๓) เสนอแนะการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลจริยธรรมนี้ หรือการอื่นที่เห็นสมควรต่อ ก.ร.

(๑๔) ดำเนินการอื่นตามประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่ ก.ร. มอบหมายให้คณะกรรมการ จริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาวางกรอบแนวทางการดำเนินการให้เป็นมาตรฐานทางจริยธรรม ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๑๕) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปีเสนอต่อ ก.ร. เพื่อทราบ

การประชุมคณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธี ปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๐ หัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา รองหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ผู้อำนวยการ สำนัก ผู้บังคับบัญชาส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภาในส่วนราชการสังกัด รัฐสภาตามประกาศรัฐสภาว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการภายในของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานที่อยู่ในสำนัก และรวมถึงผู้ที่ทำหน้าที่รักษาการหรือรักษาราชการแทนด้วย มีหน้าที่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ โดยให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีด้านจริยธรรม ยึดมั่นในหลักการที่ถูกต้อง ส่งเสริม ให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญให้ความสำคัญกับจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ รวมถึงบริหารงาน ในองค์กรภายใต้หลักคุณธรรมจริยธรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานในส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

(๒) กำหนดนโยบายด้านจริยธรรมที่ชัดเจนและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของส่วนราชการ สังกัดรัฐสภา จัดทำแผนปฏิบัติการด้านจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาให้สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๓) สนับสนุนกิจกรรมการส่งเสริม สนับสนุน สร้างองค์ความรู้ด้านจริยธรรมให้ข้าราชการ รัฐสภาสามัญในส่วนราชการสังกัดรัฐสภาอย่างสม่ำเสมอ ยกย่องข้าราชการรัฐสภาสามัญที่มีพฤติกรรม เป็นแบบอย่างที่ดี

(๔) กำกับ ดูแลการปฏิบัติของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาตามประมวลจริยธรรม และนำพฤติกรรมทางจริยธรรมไปใช้ในกระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล

(๕) คຸ້มครองและประกันความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมของกຸ້มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการ

(๖) คຸ້มครองข้าราชการรัฐสภาสามัญซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างตรงไปตรงมา มิให้ถูกกลั่นแกล้งหรือถูกใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม

(๗) ปฏิบัติตามมติหรือคำวินิจฉัย ก.ร. หรือคณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ในกรณีที่คณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา มีคำวินิจฉัยใด และหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภาไม่เห็นพ้องด้วยกับคำวินิจฉัยนั้น ให้เสนอความเห็นของตน และคำวินิจฉัยนั้นไปให้ ก.ร. วินิจฉัยได้ เว้นแต่กรณีนั้น ก.ร. วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดไว้แล้ว

(๘) รวบรวมปัญหาการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงประมวลจริยธรรมนี้ หรือการอื่นตามที่เห็นสมควรเสนอคณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาเพื่อนำเสนอ ก.ร. ต่อไป

(๙) ดำเนินการอื่นตามประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่ ก.ร. มอบหมาย

ข้อ ๑๑ ให้กຸ້มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่คຸ້มครองจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมนี้ และให้มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการเผยแพร่ ปลูกฝัง ส่งเสริม ยกย่องข้าราชการรัฐสภาสามัญที่เป็นแบบอย่างที่ดี และติดตามสอดส่องการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างสม่ำเสมอ

(๒) ให้ความช่วยเหลือและดูแลข้าราชการรัฐสภาสามัญซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างตรงไปตรงมา มิให้ถูกกลั่นแกล้งหรือถูกใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม

(๓) รับข้อร้องเรียนเรื่องการฝ่าฝืนจริยธรรม

(๔) ดำเนินการอื่นตามที่กำหนดในประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่หัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา คณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา หรือ ก.ร. มอบหมาย ทั้งนี้ โดยไม่กระทบต่อความเป็นอิสระของผู้ดำรงตำแหน่งในกลุ่มงานดังกล่าว

ส่วนที่ ๓

การรักษาจริยธรรม

ข้อ ๑๒ ข้าราชการรัฐสภาสามัญพึงรักษาจริยธรรม โดยไม่ฝ่าฝืนจริยธรรมและปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมโดยเคร่งครัดอยู่เสมอ

ข้อ ๑๓ ให้หัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภาและคณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ส่งเสริมจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาสามัญ โดยอย่างน้อยต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) ปลุกฝังและส่งเสริมจริยธรรมให้ผู้บริหารและข้าราชการรัฐสภาสามัญทุกระดับชั้น จัดให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญลงมือชื่อรับทราบประมวลจริยธรรม จัดให้มีการบันทึกประวัติ ในส่วนที่เกี่ยวกับจริยธรรมของข้าราชการรัฐสภาสามัญแต่ละคน

(๒) คຸ້ມครองข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างเพียงพอ

(๓) ยกย่องข้าราชการรัฐสภาสามัญที่ถือปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างเคร่งครัด

(๔) จัดให้มีการศึกษาค่านิยมที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ และดำเนินการแก้ไขปรับเปลี่ยนค่านิยมนั้น

(๕) เผยแพร่ให้สมาชิกรัฐสภา ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง บุคคลในวงงานรัฐสภา และประชาชน รวมถึงบุคคลในครอบครัวของข้าราชการรัฐสภาสามัญทราบประมวลจริยธรรมนี้ เพื่อไม่กระทำการอันเป็นการส่งเสริมหรือก่อให้เกิดการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมนี้

ข้อ ๑๔ เมื่อปรากฏว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใด มีกรณีถูกกล่าวหาหรือมีกรณีข้อสงสัยว่า ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น จนถึงหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

เมื่อหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภาได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง ให้หัวหน้าส่วนราชการ สังกัดรัฐสภาพิจารณาในเบื้องต้นว่ามีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้ นั้นกระทำความผิดวินัยด้วยหรือไม่ ถ้ามีมูล ที่ควรกล่าวหาว่าผู้ นั้นกระทำความผิดวินัยด้วยให้ดำเนินกระบวนการทางวินัย ถ้าไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่า ผู้ นั้นกระทำความผิดวินัยให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาพิจารณา ทั้งนี้ การพิจารณาในเบื้องต้นดังกล่าวข้างต้นจะให้มีการดำเนินการสืบสวนก่อนที่จะพิจารณามูลความผิด หรือไม่ได้

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภาหรือมีหัวหน้าส่วนราชการ สังกัดรัฐสภาร่วมอยู่ด้วย ให้ประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภา แล้วแต่กรณี พิจารณาดำเนินการตามวรรคสอง

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่มีการกล่าวหาต่อคณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา โดยตรงหรือคณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภามีข้อสงสัยว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ ให้คณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการ สังกัดรัฐสภาพิจารณาและดำเนินการตามข้อ ๑๖

ข้อ ๑๖ เมื่อคณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาได้รับเรื่องจากหัวหน้า ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาตามข้อ ๑๔ หรือมีกรณีกล่าวหาหรือสงสัยตามข้อ ๑๕ ให้ดำเนินการ ตรวจสอบและพิจารณาว่าผู้ถูกกล่าวหาฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้หรือไม่ ทั้งนี้ การตรวจสอบดังกล่าวต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้ง และแสดงพยานหลักฐานของตนด้วย

ข้อ ๑๗ เมื่อคณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาตรวจสอบเสร็จแล้ว ให้รายงานหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือ ประธานวุฒิสภา ที่ผู้ถูกกล่าวหาสังกัดทราบ และพิจารณาดำเนินการต่อไป

ในกรณีที่ปรากฏผลการตรวจสอบเป็นกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม ให้หัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภา พิจารณาดำเนินการตามที่เหมาะสมแก่กรณี โดยอาจสั่งให้ว่ากล่าวตักเตือน สั่งให้ได้รับการพัฒนา หรือดำเนินการตามวิธีการบริหารงานบุคคลอื่น ๆ ตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องต่อไป

ข้อ ๑๘ การดำเนินกระบวนการทางวินัย ให้คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้มีอำนาจพิจารณาทางวินัย พิจารณาว่าผู้ถูกกล่าวหาฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้หรือไม่ด้วย และเมื่อปรากฏผลการดำเนินการทางวินัยว่าพฤติการณ์การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดวินัย และเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมด้วย หรือพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหา ไม่เป็นความผิดวินัยแต่พฤติการณ์ดังกล่าวเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม ให้หัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภา พิจารณาดำเนินการตามข้อ ๑๗ วรรคสอง

ข้อ ๑๙ ในการทดลองปฏิบัติงาน การแต่งตั้ง การเลื่อนตำแหน่ง และการให้บำเหน็จความชอบ หรือดำเนินการตามวิธีการบริหารงานบุคคลอื่น ๆ ให้นำพฤติการณ์ในการรักษาจริยธรรมไปใช้ประกอบการพิจารณาด้วย

ข้อ ๒๐ เมื่อมีปัญหาข้อสงสัยในการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ในเรื่องใด ข้าราชการรัฐสภาสามัญอาจเสนอเรื่องที่เป็นปัญหาดังกล่าวให้ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภานำเสนอเพื่อขอคำวินิจฉัยหรืออนุญาตจากคณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาได้

ในกรณีที่เรื่องนั้นเป็นเรื่องสำคัญ และยังไม่มีความวินิจฉัยของ ก.ร. คณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาอาจส่งเรื่องให้ ก.ร. วินิจฉัยได้

ข้าราชการรัฐสภาสามัญที่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา หรือ ก.ร. ไม่ต้องรับผิดทางวินัย

ข้อ ๒๑ ในกรณีที่จำเป็นต้องดำเนินการเรื่องใดโดยด่วน หากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์ของทางราชการ และไม่อาจเรียกประชุมคณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาได้ทัน ข้าราชการรัฐสภาสามัญอาจขอคำแนะนำจากผู้บังคับบัญชากลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาที่ตนสังกัด

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาตามวรรคหนึ่ง มีหน้าที่ให้คำแนะนำตามสมควร ตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา หรือ ก.ร. หากไม่มีคำวินิจฉัยในเรื่องที่เป็นปัญหามาก่อน ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน

ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาอาจให้คำแนะนำโดยยึดประโยชน์สูงสุดของส่วนรวมเป็นสำคัญ ทั้งต้องมุ่งสร้างสำนึกถึงซึ่งและเที่ยงธรรมในหน้าที่ ผดุงเกียรติและศักดิ์ศรีของข้าราชการรัฐสภาสามัญที่สร้างความไว้วางใจและเชื่อมั่นของปวงชน และการดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีงามและให้ส่งเสริมให้คณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา และ ก.ร. ทราบ

ข้าราชการรัฐสภาสามัญที่ปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้บังคับบัญชากลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาตามแนวทางที่คณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา หรือ ก.ร. เคยวินิจฉัยไว้แล้วโดยสุจริตไม่ต้องรับผิดทางวินัย

หมวด ๓

จริยธรรมกรรมการข้าราชการรัฐสภาและอนุกรรมการข้าราชการรัฐสภา

ข้อ ๒๒ กรรมการข้าราชการรัฐสภาและอนุกรรมการข้าราชการรัฐสภาพึงปฏิบัติตนเพื่อรักษาจริยธรรมตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕

ข้อ ๒๓ เมื่อปรากฏว่ากรรมการข้าราชการรัฐสภาหรืออนุกรรมการข้าราชการรัฐสภาผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่าฝ่าฝืนหรือมีกรณีข้อสงสัยว่าฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ ให้เสนอเรื่องให้ที่ประชุม ก.ร. หรือ อ.ก.ร. แล้วแต่กรณี พิจารณา

หมวด ๔

จริยธรรมข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองและบุคคลในวงงานรัฐสภา

ข้อ ๒๔ จริยธรรมข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองและบุคคลในวงงานรัฐสภา ให้นำจริยธรรมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และกรรมาธิการ ตามประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และกรรมาธิการ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๕ การรักษาจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองและบุคคลในวงงานรัฐสภา ให้ผู้เสนอหรือผู้รับรองให้มีการแต่งตั้ง ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา รองประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานวุฒิสภา หรือผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้พิจารณาดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๖ ให้คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลจริยธรรมนี้ใช้บังคับปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

ตามประมวลจริยธรรมนี้ต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และให้ถือว่าการกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภามีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามในการดำรงตำแหน่งกรรมการจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมนี้

การใดที่อยู่ระหว่างการดำเนินการตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ ให้ดำเนินการต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ หากมีกรณีที่ไม่อาจดำเนินการได้ ให้การดำเนินการนั้นเป็นไปตามที่ ก.ร. กำหนด

ข้อ ๒๗ เมื่อครบสี่ปีนับแต่วันที่ประมวลจริยธรรมนี้มีผลใช้บังคับ ให้ ก.ร. จัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของประมวลจริยธรรมนี้ พร้อมดำเนินการปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติหรือแก้ไขเพิ่มเติมประมวลจริยธรรมให้เหมาะสม

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ ก.ร. รับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับประมวลจริยธรรมนี้ อย่างกว้างขวาง และต้องดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ครบสี่ปีของการใช้บังคับประมวลจริยธรรมนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗

วันมูหะมัดนอร์ มะทา

ประธานรัฐสภา

ประธาน ก.ร.